

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Az a hires felirat.

Debreczen, november 28.

(—s.) Ellenzéki részről már napokkal sőt hetekkel ezelőtt hallottuk hangoztatni, hogy készül, megvan, jön a nemzeti párt felirata a királyhoz s reszkessen a kormány annak lesújtó vádjaitól.

Szinte várakozással néztünk már magunk is e nagy politikai szenzáció elé már azért is, mert az ellenzék három nagy talentuma Apponyi, Horánszky és Hodossy tették össze erejüket és tehetségeiket annak megszerkesztésére és íme ma mikor a nagy mű Hock pater előadásában ország-világ tudomására jutott és nyomtatásban is előtűnt áll, egyebet alig mondhatunk rá, mint hogy: „tant de bruit pour une omlette“.

Nem mintha a feliratban nem lennének rosszakaratu vádak és elferdítések — oh dehogyan, — azokról bőven gondoskodtak — hanem niacs abban semmi új a nap alatt, semmi a mit el nem mondtak és meg nem irtak ők már ezerszer és semmi a mi kissé megmagyarázná, indokoltá tenné e szokatlan, hogy úgy mondjuk vádaskodást a trón előtt, hova ugyan a felirat tényleg el nem juthat, csupán csak indirekte a sajtó és egyéb információk révén.

Miután pedig e felirat semmi újat, semmi meglepőt, semmi lesújtót nem tartalmaz s maga a nemzeti párt is tisztában volt eleve vele, hogy az a felséghez

nem juthat el; e nagy garral hirdetett politikai szenzáció tulajdonképen semmi egyéb, mint egy meddő stylus gyakorlat, mellyel a szegény nemzeti párt ismét blamáta magát.

E stylusgyakorlatban azután ismét találkozunk a sokszor elnyűtt választási visszaélésekkel, a Rohonczy beteg fantáziájában megszületett három milliós pártkasszával, melyet perfidül úgy tüntetnek fel, mint a melynek létezését Bánffy önmaga beismerte, holott tudvalevőleg a miniszterelnök csak a megszokott hypokrizis mellőzésével csupán annyit mondott volt egyszer, hogy minden párt rendelkezik pártkasszával a törvény által megengedett „alkotmányos“ költségekre.

Gyerekes kifakadása az ellenzéki talentumok e remekművének az, mikor mint valami sötét titkot felfedezi, hogy vannak „hivatalos jelöltek“.

Csudálatos, hogy ezt még a nemzeti párt eddig soha nem tudta s ma sem tudja, hogy minden pártnak hivatalos jelölje az a kit a párt maga állít, míg a párt programjával felléphet valaki nem a párt jelölése folytán is.

Volt erre az ellenzéken is példa már elég.

Különben egyik legnagyobb szépség-hibája (hogy erősebb minősítést ne használjak) a feliratnak, hogy a Dezsőffy afférrel is elő mer hozakodni, holott annak a szellőztetése ugy a parlamentben, mint az ország színe előtt az ellenzéknek

már egy csunya kudarcot hozott és nem a hatalmi presszió bizonyítására, de ellenkezőleg annak megcáfolására szolgáltatott igen számottevő példát.

És végre is nem korrekt dolog előhozakodni egy olyan váddal, melyet a vád megindítója Lukács Gyula nyilvánosan — tehát a felirat szerkesztőinek tudtával — önmaga cáfolt meg, ki nyilatkozatván, hogy a miniszterelnök maga figyelmeztette az ellenzéki főszolgabíró ur közvetlen feljebbvalóit, hogy semmiféle kellemetlensége ne legyen az illető hivatalnoknak ellenzéki magatartása miatt.

Az sem rossz a hogy a mai lehetetlen parlamenti állapotokat, melyeknek egyedül az ellenzék és oroszlan részben épen a nemzeti párt az oka, mentegetni igyekezik.

Hamis dilemnával azt bizonygatja, hogy ámbár az ország nagy része kormánypárti elveket vall, azért az csak a függő egzisztenciák tulsúlyának köszönhető s így ők a többségnek ezen uralmát el nem ismerik.

Ebből kifolyólag igen természetesnek és jogosnak tartják, hogy a kisebbség minden lehető fegyvert igénybe vesz arra, hogy a többség jogait ne gyakorolhassa.

Ez mindenesetre csinos kis okoskodás és épen olyan a minővel egy trón zsámolya elé lehet járulni.

Ha nekem nincs a mi neked van hát rád rontok, hogy legalább megkísértsen magamhoz ragadni; ha én vesztesen kerültem ki a választásokból hát addig obs-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A b ű n.

Lenn, éppen az ablakunk alatt valaki becsapta a vasrácsos kertajtót. Az asszony volt, a házigazdánk kis felesége. Becsapta maga után az ajtót és megállott előtte a napsugaras utcán.

Begombolta a csöpp fehér keztyűjét, billegette az ujjait, megforgatta néhányszor a kezét, hogy elég formás-e benne, aztán kifeszítette a napernyőjét, balkezevel fölkapta a világoskék ruháját és megindult előre, be a város felé, a templomba és vissza se nézett rá, akik az ablaknál állottunk. Pedig jól tudta, hogy mindannyian szerelmesek vagyunk belé.

A vasárnap délelőtt csöndes, unalmas hangulata szállott a mi napsugara kis utcánkra.

A kékruhás kis asszony után messze porzott az utca és mi néztük utána mind, semmire másra nem gondoltunk abban a perczben, — Még ott csillogott az utcavégen a fehér selyemernyője a napon aztán eltűnt.

Es üres lett az utca, csöndes. Kocsi se járt rajta és felhallatszott a kertből a méhek zsongása.

Az ablakpárkányon fényes zöld legyek sütkéreztek lustán, mintha ők is unatkoztak volna.

És megjöttek a másik utcából a halászok, pattogó faczipőben, fura járással, amin meglátszott, hogy szétterpesztett lábbal szoktak állani a csónakban. Lányok is jöttek nagykendőkkel, kék ruhában, piros ruhában és ki volt ezífrázva a hajuk, mintha egész héten azt kengették, csavargattak volna.

Olyan furesa figurák voltak a halászok a uapsugaras utcában.

És visszaültünk a helyeinkre mind hazán, kosztos fiúk, akik ott laktunk a tanár ur házában és igen nagyon hallgattunk, mi kosztosuk.

Azán az egyik, aki szőke volt, végigsimította homlokát és így szólt:

— Most a tanár ur sines itthon, ő meg templomba ment . . .

Eddig mondta és senki sem volt kíváncsi a folytatására. Mindenki a fehér napernyőre, meg a világoskék fodros kis szoknyára gondolt.

Azért mégis folytatta:

— Senki sines itthon és én gondoltam már, hogy meg lehetne nézni . . .

— Mit?

— Hát az ágyat.

— Kinek az ágyát?

Megint az izzadó homlokát simogatta, aztán nehezen kinyögte:

— Az övét.

Csönd volt. — És még tovább beszélt a szőke:

— Én megyek is. Kibontom az ágyát és

megnézem. Hamar mig vissza nem jönnek. Mert én meghalok . . .

És fölkel, megindult az ajtó felé. Mi szegény fiúk, akik olyan nagyon szerelmesek voltunk bolond tizenhöz éves fejünkkel, egyszerre fölkelünk és mentünk utána.

Egy szó se hangzott, csak mentünk hallgatag.

Le a lépcsőn, osonva, görnyedve, minden roppanásal halálra ijedve. A szőke remegő hangon beszélt:

— Nem kell félni. Még most a rendes uton megyünk.

Hátha a szalonba akarnánk menni, nem erre mennénk?

Azért mégis féltünk és csöndesen léptünk a szalonba. Az is az ő parfümjével, az ő nevének a kezdőbetűivel és az ő arczépeivel volt tele.

A szőke borzasztó izgatott lehetett, mert zongorázni kezdett.

— Csak menjetek be — suttogta — én vigyázok. Ha abban hagyom a zongorázást, baj van.

És vakon tolongtunk előre a hálószoba ajtaja felé.

Az egyik, aki piktör volt, — azt mondta, hogy ő csak vizezből jön velünk. Semmi köze az asszonyhoz, látott ő már hálószobát.

Borzasztó nagyot pattant az ajtó, amikor kinyitottuk.

Végigszalad rajtam az ijedség és érez-

truálok és rugkapálok míg te sem vebed hasznát annak, hogy győztes lettél s nem teljesítheted kötelességedet — az ország érdeke pedig Hekuba a nemzeti párt e fontos érdekei mellett.

S a vége? Nos természetesen a vége az, hogy a felség jelenlegi kormányának hivatalban maradása — képtelenség s fogja a felség „a kormányzati” hatalmat olyan férfiak kezébe, kik arra sokkal érdemesebbek s a korona és a nemzet szent jogait egyaránt tisztelni fogják.

Oh milyen nehéz kitalálni, hogy kik lennének ezek az érdemes férfiak — Apponyi, Horánszky meg többen a néppárt részéről, hogy aztán egyesülten el lehessen rugni maguktól a rebellis függetlenségi fegyvertársakat.

A kótatárgyalás. A magyar kvótaküldöttség hétfőn délután 5 órakor ülést tart, amelyben megállapítja a magyar országgyűlés elé terjesztendő jelentését az osztrák küldöttséggel folytatott tárgyalások eredményéről, azaz jobban mondva — eredménytelenségéről.

December 2-ika és a képviselőház. A képviselőházban báró Bánffy Dezső miniszterelnök Kiss Albert beszédére felelve rámutatott, hogy 1873-ban a képviselőház határozata alapján úgy az országgyűlés, mint a törvényhatóságok megünnepezték a 25 éves uralkodói jubileumot, s reményét fejezte ki, hogy hasonló határozatot fog hozni a képviselőház most is. — A képviselőház szombati ülése alatt Szilágyi Dezső elnök meghívására hívta meg magához az országgyűlési pártok vezetőit, hogy az uralkodó trónalépte 50-ik évfordulójának, december 2-ának megünneplése dolgában velük értekezzenek. Megjelentek: Gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor, gróf Zichy János, Molnár János, Kossuth Ferencz és Justh Gyula. A megbeszélés igen rövid ideig tartott. Szilágyi Dezső azt a kérdést terjesztette az ellenzéki vezető férfiak elé, nem tartanak-e ajánlatosnak, hogy egyöntetű eljárás végett a képviselőháznak a jubileumban való részvételéről előzetes megállapodásra jussanak a pártok oly módon, hogy e megállapodás céljából a miniszterelnök proposícióit meghallgatnák. Erre az ellenzéki pártok vezetői értésére adták Szilágyinak, hogy vele hajlandók ez ügyben tárgyalást folytatni, mert a vele való megállapodásnak a hozandó határozat megtartásának garanciáját fenforogni látják. — Hogy vajjon a megünneplés kérdésében Szilágyi Dezsővel lesz-e érdemleges tárgyalásuk az ellenzék vezetőinek, még nem bizonyos, azonban értesüléseink alapján jettenthetjük, hogy a nemzeti s a néppárt részéről nem szándékoznak nehézségeket támasztani az ellen, hogy a képviselőház — úgy, mint 1873-ban — részt vegyen az ünneplésben. A függetlenségi párt nézetéről eltérő híreket hallani.

Országgyűlés.

Budapest, november 26.

Míg a honatyák a folyosón kedélyeskedtek, benn Kolozsvári Kiss István nyilatkozott még; első sorban honfibtól rezgő hangon rebegte:

— Hol van az az idő, amikor Magyarország befolyását érezte a pyrenaei félsziget. Elmúlt. A pyrenaei félszigeten nincs több befolyásunk.

— Szomorú, sáhajtott egy mély hang a hegyen.

— Hol az idő, folytatta tovább Kolozsvári Kiss István, a mikor a Szentföldön harcolt a magyar király. Nem volt sok haszna ennek a háborúnak, de megszerezte a jeruzsálemi királyi címet. És ez is valami, mert szép titulus.

Majd Mária Teréziát siratta el.

— Mária Terézia szerette a magyart, dörögte, mert a magyar főuraknak nemcsak javadalmakat adott, hanem feleséget is segített szerezni.

Majd P u l s z k y Ágoston állott szóla-
lásra.

Am alig kezdette meg a beszédét, fájdalmasan sziszentel a néppárt. Egy pár mondat elég volt ugyanis annak a bizonyítására, hogy a néppárt nagy fáradsággal öszszefogalmazott határozati javaslata — képtelenséget tartalmaz.

Többet nem is foglalkozott Zichy János gróf határozati javaslataival Pulszky Ágoston, hanem sorra vette K o s s u t h Ferenczet, a melyet annál részletesebben fogott kritika alá.

Mikor P u l s z k y Ágoston kijelentette, hogy áttér az ellenzék feliratitervezetének bírálására, viharos halljuk hangzott fel.

— Feliratnak, mondotta, helye csak ott van, a hol reménység van rá, hogy ez a felirat megnyeri a többség hozzájárulását, a mely nélkül a parlament közvetlen érintkezése lehetetlen. Ez a feladat erre nem szá-

Főlkapta a fejét és odanézett. Gondosan összehajtogatott piczi ing volt. finom a fogása mint a salyemé, vagy a bársony, még anélkül is finomabb.

És mind fogtuk, az arcunkhoz simogattuk az ingecsnet. Akkor a nagy csöndben, hogy mindenki hallotta a saját szive dobogását, megszóllalt akadozva köztünk a legkisebb:

— Én . . . én azt hiszem, hogy ez bűn . . .

Nagyon az arcába néztünk és megfontoltuk amit mondott. A szöke elpirult és hirtelen visszarakosgatta az inget, a párnát. A takarót én tettem a helyére.

Mily megvetést éreztünk a szöke iránt, de éreztük, hogy ámbátor csunyaságot tett, a mikor ide csábitotta, igen jól tett.

Kilopóztunk mind a szalonba, a szöke leghátul.

Az ajtó roppant és megint ő pirult el. Aztán elővette a zsebkezdőjét, letörölte az arcáról a verítéket és a zongorához ült. Pár nagy erős akkordot játszott, aztán abba hagyta.

— A helyére tettél mindent? — kérdeztek.

— Igen, — felelt és becsukta a zongorát Kiment a kertésajtó felé, az utcára. — Utána mentünk. A nagy forróságban aludt

mithat: nincs tehát más magyarázata, mint hogy ez a felirat nem fellel szól, hanem kifelé, hogy paralizálja az ország közvéleményének, a városoknak és törvényhatóságoknak megnyilatkozásait, amelyek az ellenzék akciója ellen szót emeltek.

Zajos tetszés hangzott fel, a mely ezután is sűrűn ujjalt meg a találó fejtegetések folyamán.

Baross szelleme.

Debreczen, november 28.

Mintha Baross ércalakja visszahozta volna Baross szellemét is.

A leleplezés előtti napon, nov. 19-én gyűlés volt a kereskedelmi miniszterium üléstermében, résztvettek azon a kamarák, az iparfelügyelők s a miniszterium iparfejlesztési osztályának tisztviselői.

A gyűlés az uttörés jellegével bírt, régi hagyományok érvénye kelt életre benne. Szerényi József osztálytanácsos elnököt, az iparfejlesztési szakosztály vezetője, egyike azoknak, kiket még a nagy Baross fedezett fel s hozott be maga mellé munkatársul a miniszteriumba Erdély egy távolesó sarkából.

Szerényi polczáról a törhetlen buzgalmu tisztviselő azóta az iparfejlesztési szakosztály élére küzdötte fel magát, ez a megérdemelt sikere éppen összeesik az érc Baross feltámadásának időpontjával, s közvetlen a leleplezés előtt való napon nyílt számára alkalom, hogy arról a csucsról, melyre a nagy miniszter utódjának bölcsesége helyezte, megkezdhette nyilvános akcióját a régi nagy stílusban.

Erről a gyűlésről a jelen voltak marandó és mély benyomásokkal távoztak. Oly hangokat hallottak itt megpedülni, oly terveket láttak körvonalozni, melyek felkeltették mindannyiok ambícióját s megelégnél munkakedvvel és visszatért bizalommal ajánlkozta hűséges munkatársakul.

A kamara intézmény hatásának terjesztésével, munkaköre tágításával és mélyítésével vannak szoros összefüggésben a jövő tervei.

Lesz alkalmunk részletesen ismertetni majd annak idején e tevékenység elemeit, a vám és tarifa információk rendszeresített közhivatalát, az iparstatisztika állandó, eleven, gyakorlatias berendezését s vezetését, az ország egyes iparainak monografikus nyilvántartását s leírását, a munkaközvetítés országos intézmény keretében való szervezését stb., szóval egy egész nagy és gyakorlatias programot.

künu az élet. Éő az előszobán már hangos léptekkel jöttünk ki. A legkisebb künn az utcán elnézett a város felé, a honnann a déli harangkongás szállott felénk a nagy csöndességben és szólt:

— Nem volt szép tölünk . . . bűn volt.

Mindérezük, hogy igaz van és mind örültünk, hogy vétkezünk.

A szöke az egyik piczi lányomokat mutatogatta:

— Az övé . . .

— És mintha csókolta volna a szemével úgy nézett rá. — Aztán meglökték az oldalát:

— Jönnek.

— Mintha valami lopott dolog, titkot akart rejteni, hirtelen ráállott a csöp lányomra a nagy cipővel és szétnézett:

— Kik jönnek?

És már akkor lassan, csöndesen, a napok szikrázó forró utcáin megjelent a tanár ur a karján a feleségével.

A kicsi asszonynyal. Jöttek lassan jöttek és a tanár ur levette kopasz fejéről a kalapját meleg volt.

Csak a szöke tudott mosolyogni És sorfalat állottunk a vasrács előtt.

Molnár Imre.

tem azt az érzést, ami máskor, — esténként elfogott, a mikor az asszony már aludni ment. — Akkor éppen így pattant a szoba ajtó.

Oh, — csak egyszerű két vaságly volt és ott lógott fölöttük a feszület a falon.

Egyszerre elhallgatott a zongora és a szöke megjelent a küszöbön.

— Nincs semmi baj, — de én látni akarom . . .

És nem gondoltunk már arra, hogy rajtakaphatnak, mert nagyon megittasultunk ettől az izgalmas gyönyörtől, itt a párnás szobában.

A szöke odament az ágyhoz és levette róla a takarót. — Fölül két paplan volt, azt is kellett emelni, csak alatta voltak a vánkások.

Egymáshoz szorulva, himeredt szemmel visszafójtott lélekzettel néztük a párnákat. A szöke tovább kutatott. Aztán egyszerre lekapta a fejét az egyik vánkásra és azt mondta hogy ez a tanár uré, mert ennek dohány-szaga van.

A másik illatos az asszony hajától és az az övé.

Az ott a rózsaszínű szalaggal. — És beleásta a fejét a szalagosba és szitta szitta az illatát.

— Hát ez?

Ehhez szüksége van vatasos ténygére, különösen künn levő biseleti munkale a kamaravezéséről.

A leirat „Az iparvédelem tevékenységével való közgazdasági működő szakmák zést, „o r s ezimén oly v határozottan képviselőiből meghallgassa.

Ez alak vezetői szabályi Felsőszék legfelsőben jóváhagy hazai keresk egy összesen tottam fenn, kamaráknak tanács ügyei.

Felhívó ezen tagsági

Midőn

ban levő tan

hó elején m

folyólag a k

évi novem

idő gyanánt

azon remény

értő támog

lati életben

büszög köz

nácsnak a h

ködését.

Budape

A kam

jelölte ki, n

mas közegé

A tan

gyott szab

mazza:

Az „O

a kereskede

késügyi kér

saját kezde

javaslatokat

A tan

magyar kir

kedelemügy

lyoztatásuk

ternek esetr

lyettesit.

A tan

Ezek le

kereskedel

szonnyé) t

királyi min

letek és eg

tagot a ker

niszter, 2—

ügyi, valam

rályi minis

a tanácsna

A tan

és az ülése

kereskede

aki ezen t

szosul.

A tag

A tag

vazati jogg

Allásu

dijazást ne

Abból

ügyi minis

kelően elő

előkészíté

A tan

nem nyilván

Önáll

Ehhez a nagy arányú tevékenységhez szüksége van a miniszteriumnak az összes hivatásos tényezők összehangzatos tevékenységére, különösen pedig a gyakorlati életben künn levő hivatásos elemek, az érdekképviseleti munkavivők odaadó munkájára.

Ez irányban az első leirat tegnap érkezett le a kamarához az országos ipartanács szervezéséről.

A leirat így szól:

„Az iparfejlesztés, kereskedelem és munkásvédelem terén való rendszeres és fokozatos tevékenység szükségessé tevén a gyakorlati élettel való szorosabb kapcsolatot, illetőleg a közgazdaság különböző ágaiban gyakorlatilag működő szakkörökkel való közvetlen érintkezést, országos ipartanács” ezimén oly véleményező testület szervezését határoztam el, melyet a megfelelő érdekkörök képviselőiből alakítva, fontosabb kérdésekben meghallgassák.

Ez alakítandó ipartanácsban, melynek szervezeti szabályzatát az császári és apostoli királyi felsége folyó évi október 26-án Gödöllőn költ legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott — valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamarának egy-egy összesen tehát husz tagsági helyet tartottam fenn, hogy így módjukban legyen a kamaráknak képviselők útján ezen központi tanács ügyeibe befolyani.

Felhivom ennél fogva a kamarát, hogy ezen tagsági helyre képviselőjét nevezze meg. Midőn még megjegyzném, hogy a szóban levő tanács működését, f. évi december hó elején megkezdeni óhajtanám s ebből kifolyólag a kamara határozatának bejelentéséül, évi november 25-ikét kell legkésőbbi határidő gyanánt megállapítom, kifejezést adok azon reményemnek, hogy az érdekeltség egyet értő támogatása és képviselőinek a gyakorlati életben szerzett tapasztalataikkal való büszkö közreműködése biztosítandja ezen tanácsnak a hazai közgazdaság javára való működését.

Budapest, 1898. nov. 11.

B. Dániel s. k.”

A kamara az orsz. ipartanácsba titkárat jelölt ki, mint állandó képviselötetésre alkalmas közegét.

A tanácsnak az ő felsége által jóváhagyott szabályzata a következőket tartalmazza:

Az „Országos ipartanács” feladata, hogy a kereskedelemügyi miniszternek ipari és munkásügyi kérdésekben — külön felhívásra vagy saját kezdeményezéséből — vélemény adjon és javaslatokat tegyen.

A tanács elnöke: a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter; alelnök: a kereskedelemügyi államtitkár, — kiket akadályoztatásuk esetén a kereskedelemügyi miniszternek esetről-esetre kijelölt megbízottja helyettesít.

A tanács tagjainak száma: 70 (hetven). Ezek közül egy-egy (1—1) tagot minden kereskedelmi és iparkamarn választ, 24 (huszonnégy) tagot a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter által kijelölendő szaktestületek és egyetnek választanak; 12 (tizenkettő) tagot a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter, 2—2 (kettő—kettő) tagot pedig a pénzügyi, valamint a földmívelésügyi magyar királyi miniszterek neveznek ki. Ezenkívül van a tanácsnak tíz (10) hivatalbéli tagja.

A tanács írásbeli teendőinek ellátására és az ülések jegyzőkönyveinek vezetésére a kereskedelemügyi miniszter titkárt rendel ki, aki ezen teendői fejében tiszteletdíjban részesül.

A tagok megbízatásának tartama 5 év.

A tagok a tanács ülésein szóllási és szavazati joggal bírnak.

Állásuk tiszteletbeli, melyért semmiféle díjazást nem kapnak.

Abból a czélből, hogy a kereskedelemügyi miniszter által a tanács elé utalt ügyek keilően előkészíttessenek, a tanács kebelében előkészítő bizottság szerveztetik.

A tanács és az előkészítő bizottság ülése nem nyilvánosak.

Önálló indítványok a megfelelő megoko-

lás kíséretében a teljes ülés előtt legalább 8 nappal a kereskedelemügyi miniszter elé terjesztendők, aki azoknak a teljes ülés napirendjére tűzése fölött határoz.

A debreczeni színészet százéves jubileuma.

Saját tudósítóaktól.

Debreczen, november 28.

Az ünnepélynek vége van.

Lehullott a lepel a márvány tábláról. A kőbe vésett aranyos betűk évszázadokon keresztül hivatta vannak jelölni a helyet, hol az első játékszin állott és hirdetni a hálás utókor által a színészet századik évfordulója alkalmából rendezett fényes ünnepségeket.

Debreczen város közönsége a Csokonai körrel az élen tegnap ünnepelte meg e százéves évfordulót.

Az ünnepélynek vége. Elhangzottak a szép beszédek, ódák, prólogok. Legördültek a dísz előadás függönyei s oszladoznak a jelenvolt vendégek. Mennek szerte a hazában a küldöttek és elviszik hírét annak a minden ízében sikerült ünnepélynek, melynek minden mozzanatja arany betűkkel lesz beírva Debreczen város történetébe.

A páratlan sikerű ünnepély rendezése mindenkor dicsőségére fog szolgálni a „Csokonai” körnek és az azilis rendezőknek, kik Komlóssy Arthur alelnök vezetésével mellett mindent megtettek a teljes siker érdekében.

A lefolyt ünnepség utolsó akkordjai még itt rezgenek a levegőben, de ezek is szerte oszlának s nem marad utánna más a hír s dicsőség- és emlékezősénél.

Városunk irodalmi társaságának a „Csokonai” körnek újabb babér ágai lesznek ezek, melyekkel mostani buzgalma szaporította ösmert sikereit.

A vendégek érkezése.

A jubileumi ünnepségekre szombateste érkeztek meg a vendégek. A gyors vonat elé, mely a kedves vendégek hozta, rengeteg számu közönség jelent meg az állomásnál.

A fogadtatás a Csokonai kör és a város képviselőiben Komlóssy Arthur városi főjegyző Ricli Géza fogadóbizottsági tagok, a szintársulatot Tánay Frigyes és Csata Győző képviselték. Ezen kívül ott voltak még dr. Barttha Béla dr. Kardos Albert, dr. Popper Alajos, Grünvald József, Hamar László. A debreczeni hírlapírók, a főiskolai ifjuság. A megérkezett vendégek az I. osztályú vöröteremben gyűltek össze, ahol Komlóssy Arthur főjegyző a Csokonai kör és Tánay Frigyes a szintársulat nevében üdvözölték a vendéget.

Tegnap a gyorsvonattal megérkeztek: Ábrányi Emil és neje, Szana Tamás, Szomaházy István, Lipcsey Ádám, Leopold Gyula, Rákosi Viktor, Prém József, Somló Sándor, Hevesy József, Hegedűs István, Edvi Illés László, Pázmándy Dénes. A hajnali vonattal érkeztek: Géchy István, Zilahy Gyula.

A megérkezett vendégek kijelölt szállásaira hajtattak, hol átöltözködtek és onnan egyenesen a színházban tartott disz előadásra.

Az ösmerkedés.

A hosszúra nyult disz előadás után: a vendégek a „Csokonai”-kör a rendező bizottság, továbbá a szintársulat tagjai és a debreczeni hírlapírók az „Angol királynő” kis étertermében gyűltek össze ösmerkedés kivilágos viradattig.

A Csokonai kör diszközgyűlése.

Az ünnepély kezdete 10 órára volt hir-

detve, de az ünnepélyen résztvevő vendégek és a rendező bizottság tagjai fél 10-re gyűltek össze a városháza tanácstermében.

Innen vonultak fel a megyeszékház tanácsterméhez.

A megyeház előtti térséget már jóval 10 óra előtt zsufolásig megtöltötte az érdeklődő nagy közönség, miből csak igen korlátozott számmal jutottak be a diszközgyűlés színhelyére, a megyeháza nagytermébe.

A terem képségy nézett ki mint egy élő virágokból kötött csodás szép koszoru melyben szebbnél szebb női fejek helyettesíték a virág szállakat.

Fent a zöld asztalnál foglaltak helyet az ülést megnyitó Komlóssy Arthur és Géressy Kálmán a »A Csokonai Kör« alelnökei, jobbra tőle: gróf Dégenfeld József főispán, Kiss Áron tiszántuli ev. ref. püspök, Rásó Gyula kir. tan. alispán, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Géczy István, Pázmándy Dénes, Hegedűs István, Somló Sándor, Rádl Odén, Naményi Lajos, Dr. Adorján Ámin, Dr. Bodor Károly, Szathmáry Zoltán. A nagyváradi küldöttek: Szomaházy István, Lipcsey Ádám, Rákosy Viktor, Prém József, Edvi Illés László, Mészáros Károly, E. Kovács Gyula, Szana Tamás, Szilágyi Károly, Dr. Benedek János, Dr. Bakonyi Sámuel, Dr. Kardos Albert, Igyártó Sándor tiszéki elnök, Komlóssy Kálmán, Ujlaki Antal.

A zöld asztal hátterét a helybeli sajtó jelen volt képviselői foglalták el. A díszes hölgyközönség sorában ott láttuk: Prielle Kornélia, Buljovszky Lilla művésznőket az utóbbi leányával, továbbá a debreczeni szintársulat tagjait Komjáthy János igazgató vezetésével teljes számmal és még számos meghívottat.

Pont 10 órakor nyitotta meg a debreczeni dalárda a diszközgyűlést »Tied vagyok, tied hazám« című hazafias dallal, melynek elhangzása után Komlóssy Arthur állott fel és csengő hangon mondta el rövid megnyitó beszédét üdvözölve az egybegyűlt nagy közönséget és az író és művészlág egybegyűlt jelesét. Beszéde folyamán elmondta röviden azon indokokat, melyek a debreczeni színészet százéves évfordulójának jubileumát Csokonai Vitéz Mihály születés napjával kötötték össze.

Csokonai írt színműveket, melyeket a debreczeni szintársulat tagjai annak idején elő is adtak. Ez az irodalom és művészet ölelkezése, mely a Csokonai kört a színészet százéves jubileumának megünneplésére ösztönözte.

Ez alkalomból Csokonai kör diszközgyűlését megnyitottuk jelentette ki. A jegyzőkönyv vezetésére Dr. Benedek Jánost, a Csokonai kör titkárt szöllitotta fel.

Ezután Géressy Kálmánt, a Csokonai-kör alelnökét felkérte, hogy alkalmi felolvasását tartsa meg.

Géressy Kálmán, a százéves színészet jubileuma alkalmából megjelent »A debreczeni színészet története 1798—1898« című nagybecsű művéből olvasott fel általános figyelem között érdekes kivonatot, rendkívüli becses és a színészet történetében nagy értékkel bíró adatok voltak ezek, melyek mulattóan megösmertetik a közönséget a debreczeni színészet százéves múltjával. Nagy tettség és éljenzés közepette fejezte be a felolvasását.

Utána E. Kovács Gyula, kolozsvári nemzeti színház kiváló művésze ezavaltta el alkalmi ódáját, melyben Debreczen város áldozatkésztségét és a színészet iránti szeretetét méltatta. A művészi élvezetet nyújtó óda elszavalása után percekig tartó taps és éljenzugott fel.

Ezután a közönség levonult a megyeház épülete elé.

A teleplezés.

A megyeház előtti tágas tért az érdeklődő közönség ezrei lepték el s a közeli házak ablakai is telve voltak nézőkkel. Az egész s hítán tolongó nép tömeg közül kiki ma-

gaslott egy egy élelmes fényképész gyorsan működő készüléke.

Debreczen összes dalárdái a fehér lepel lel leborított márvány táblával szemben állottak fel félkörben. Mögöttük a tolongó néptömeg közepette a rendőrség a tűzoltósággal együtt tartotta fenn a rendet.

Az egyesült dalárdák Mácsay Sándor karnagy vezetése mellett a szöveget énekelték el. Utánna Dr. Bakonyi Samu a Csokonai kör főtitkára olvasta fel nagyhatást keltő munkáját, melyben a színészet kulturális jelentőségéről beszélt és méltatta Debreczen városnak áldozatkészségét és lelkesedését melylyel egy évszázad óta fejleszti városunknak irodalmát és művészetét. A nagy tetszéssel fogadott beszédközben lehullt a lepel a színészet jelvényeivel díszített fekete márványtábláról a mely Tóth András szobrásunk sikerült alkotása s aranyos betűkkel bevésztetett emléksorok tüntek rajta föl:

E ház udvarán

a városi tanács által épített színpadon tartotta Debreczen sz. kir. városában az első előadást Bátor Wesselényi Miklós

Nemzeti Játékszini Társasága.

1798. augusztus 11. dik napján

A századik évforduló emlékére kegyelettel a mult iránt, buzdításul a jövőre

Csokonai kör

1898. november 27.

Komlóssy Arthur a rendező bizottság elnöke az emléktáblát aztán Hajdúvármegye törvényhatóságának adta át gondozás és megőrzés céljából.

Rásó Gyula kir. tan. alispán szép beszédben felelt és ígerte hogy az emléktáblát ő és hivatalos utódai hiven fogják őrizni.

A dalárda ezután a Hymnust énekelt el. Az ünnepély végezte után a közönség a legnagyobb rendben oszlott szét.

Debreczen vendégei.

Katona József kör képviseletében Keeskeméti: Tóth István, Márton Sándor. — Az erdélyi irodalmi társaság képviseletében: dr. Czulai Farkas. A nagyváradi Szigligeti társaság képviseletében: Rádódi Odön, dr. Bodor K. dr. Adorján Armin Czajlik György, Karai Sándor, Nagy Márton, és Naményi Lajos. Nagyváradról jelen volt még Szathmáry Zoltán a Szabadság felelős szerkesztője.

A Petőfi társaság képviseletében: Szana Tamás, dr. Prém József. — Az otthoni Budapesti hírlapírók köre képviseletében: Hevesy József, Lipcsoi Adám, Rákossy Viktor, Szomaházy István: Az országos színészegyesület képviseletében: Pázmándy Dénes dr. Mészáros Sándor. — A nemzeti színház képviseletében: Somló Sándor és Zilahy Gyula. — A népszínház képviseletében: Géczy István.

A Kisfaludy társaság képviseletében: Dr. Hegedűs István, — Az aradi Kölcsey kör képviseletében: Edvi Illés László. — Budapestről: Ujházy Ede a nemzeti színház művésze. — A kassai Kazinczy kör képviseletében: Kresz János és Kovács Odön. A nyiregyházi Bessenyei kör képviseletében: Somogyi Gyula Leffler Sámuel és dr. Prock Gyula.

Üdvözlő táviratok.

Blaha Lujza a következő üdvözlő táviratot küldte: Lelkem, szívem önökkel ünnepelem. Végtelenül sajnálom, hogy akadályozva lettem személyesen részt vehetni a debreczeni színház jubileumán. Jól esett volna viszont látni bölcsőmet. Tartsanak meg továbbra is szeretetükben: Blaha Lujza.

Thaly Kálmán; A Csokonai kört mai magasztos emlékűnnap alkalmából meleg üdvözlő; Thaly Kálmán.

Jókai Mór: Mélyen tisztelt elnök Ur! Kedves barátom! Mély hálával töltött el nagybecsű meghívó leveled a debreczeni nemzeti színház száz éves fenállásának évforduló ünnepélyére. Sajnos, hogy fogyatékos egészségi állapotom a személyes megjelenésről nézve lehetetlenné teszi. Kívénültem, már az élő világból, csak az imádság tartja bennem a lelket. De lelkem ott lesz köztetek s együtt fog veletek ünnepelni a nemzeti művelődésnek e dicsőséges évfordulóján. Adjon Isten hazánknak sok oly hazafias, műpártoló közönséget, mint a debreczeni. Eletemnek legnevezetesebb napjai e dicsőséges nagy város-hoz vannak kötve. Szálljanak rá az Isten kéz minden áldásai! Még egyszer forrón köszönve szíves megemlékezésedet legőszintébb baráti üdvözléssel maradok, Budapestben 1898. nov. 15. én igaz hived Dr. Jókai Mór.

Üdvözlő táviratokat küldtek még: Pozsonyi Toldi kör. Bátor Wesselényi Miklós, Szilágy megye főispánja. Bölönyi József Kolozsvári indendás. Huszár Kálmán miniszteri tanácsos. Várady Antal a nemzeti színház dramaturgja. Dr. Némethy Karoly, Felek Miklós és neje Munkácsy Flóra. Karácsonyi Ignác. Leszkay András, Tisza Dezső és neje, Dobó Sándor, Makó Lajos, Fekier Ferencz, Bogyó Alajos, Dalnoki Béni, Latabár Kálmán Kaffkáné. Megyessy Mari, Benyói István, Libera Gizella Horváth Józsefué. Dr. Hód Kálmán Medagyasszay Ilka, Törökné Szakáll Rózsa. Ajtay Albertné Szabó Pepi, Margó Zsuzsanna, Vidor Pál Horváth Vincze, Rónaszéky Gusztáv, Tapolczay Dezső, Láng Odön Balazs Jenő.

Karczag Vilmos és neje Kopácsi Juliska sürgönye:

Debreczenis színészet jubi-leum rendező bizottsága elnökének. Adjon Isten áldást, dicsőséget a debreczeni színészetnek későbbi századokra is. — Karczag Vilmos és neje Kopácsi Juliska.

Somogyi Károly volt debreczeni jelenleg pécsi színházgáto üdvözlő sürgönye:

Debreczen színészetének száz éves ünnepén üdvözlöm Debreczen város közönségét, melynek áldozatkészsége egyik legelső műintézetét emelte színházát, az Isten éltesse Önököt, véghetetlenül sajnálom, hogy ilyen ünnepélyes alkalommal nem lehetek kedves körükben.

Somogyi Károly.

Eperjesi „Széchényi-kör“ üdvözlő levele: Szinnyey Merse István főispán az elnöke és dr. Horváth Odön a titkára — csak ma érkezett a rendező bizottság elnökségéhez.

Az ebéd.

A „Bika“ szálloda diszterme délután 1/2 2 órakor megtelt díszes és előkelő közönséggel. Ott voltak a mi nagyraecskült vendégeink s a város színházi barátai.

A főhelyen gróf Degenfeld József főispán ült, mellette bahról Prielle Kornélia, jobbról Benáth Elemér táblai elnök, Kiss Áron püspök, Simonffy Imre Imre kir. tan. polgármester, Buljovszky Lilli.

Az asztalok díszesen fel voltak terítve s a vendégek csakhamar helyet foglaltak s megkezdődött az étkezés vidám hangulatban.

A karzatokat előkelő hölgyközönség foglalta el, a kik érdeklődéssel hallgatták a szünni nem akaró felköszöntőket, melyeknek sorát gr. Degenfeld József főispán nyitotta meg éltetve a művészetek legnagyobb pártfogóját, a legjobb és legszeretettebb királyt. A díszes társaság állva hallgatta a szónoklatot s lelkesen éljenzett befejezésekor. — Simonffy Imre kir. tan. polgármester megemlékezve a belügyminiszter adományáról, az őt képviselő gróf Degenfeld József főispánt köszönti föl. Komlóssy Arthur főjegyző, a Csokonai kör alelnöke a

vendégeket. Szép és eszme gazdag beszédet mondott Hegedűs István egyetemi tanár a ki Prielle Kornéliát köszöntötte fel Szana Tamás a Petőfi társaság titkára. Komlóssy Arthur főjegyzőt. Rádódi Odön a Csokonai kör működését méltatta. Rákossy Viktor a L. Nagy Bálint féle derék színpártoló polgárokat köszöntötte föl. Volt még sok sok talpra esett szellemes felköszöntő, mint a Kiss Áron püspöké, a Lipcsoi E. Ádámé, Edri Illés Lászlóé. Kun Béláé.

De már ekkor közeledett a kiállítás megnyitásának ideje s a társaság nagy része át is ment, míg néhány jó kedélyű utóbb folytatta a vidám barátkozást.

Az étlap egyébként ez volt:

Étlap.

Barna és fehér leves.

Szalonnás marhasült.

Hal rántva.

Töltött káposzta kolbász és sertés sülttel.

Kappan, pulyka, saláta és compottal.

Debreczeni béles.

Fagyalt és gyümölcs.

Fekete kávé.

Borok: asztali, risling, szomorodi, vörös.

A színészet kiállítása.

Az ünnepségek legbecsesebb részét a színészet kiállítás képez. A kereskedelmi akadémia termeiben rendezett kiállítást délután 4 órakor nyitotta meg Komlóssy Arthur elnök bevezetve és kalauzolva a vendégeket becsesebbnél becsesebb ereklyékkel telt terembe.

A nagybecsű ereklyék, igen értékes régi színlap és arckép kiállítást folyton az érdeklődők nagy tömege látogatja. A kiállítás hat napig tart.

A diszelódások.

A jubileumi ünnepségek fénypontját a szombati és vasárnapi diszelódások képezték. S a diszelódására Debreczen város lelkes műpártoló közönsége zsufolásig megtöltötte a színházat. A nézőtérben mintha valami ünnepélyesség, elfogultság lebegett volna.

Szombat esti diszelódáson színre került I. „A vén színész“ Komjáthy-val. II. „Bánk bán. Mándoky Béla és E. Kovács Gyulával. III. „Oroszok a Hortobágyon.“ IV. „A falu rossza“ Ujházy Ede-vel (Gonosz Pista szerepében) A virágcsata. VI. A dolovai nábob leánya.

Ez este E. Kovács Gyula csodás művészete s minden legkisebb pontjában is a legnagyobb drámai hűséggel kidolgozott és nemes hévvel alakított „Petúr“ bánja és Mándoky Béla „Bánk“ bánja ragadta magával a közönséget.

Majd Ujházy Ede Gonosz Pistájának eljátszása alkalmával tört ki a tombolótetszés vihar a nyílt jelenésben.

Az Aranylakodalom városunkban idéző társszerzője Rákossy Viktor (Sipulusz) is megkelljen jelenni a vas-függöny előtt ugyszinte az öreg jubilláló Boránd bácsinak is.

Az ünnepl est.

Vasárnap este volt tulajdonképen az ünnepség fénypontja, a jubiláris előadás. Ünnepl ruhában lelkes szívvel ment a közönség a színházba, s ünneplte a színészet régi nagyságait, ünneplte a száz év alatt megizmosult debreczeni színészetet. Dr. Körössy Kálmán ügyvéd prologójával kezdődött meg az est. A költői szárnyalású gyönyörű prolog, mely a multat és jelent állította elének megkapó képekben, óriási hatást keltett. Majd Kisfaludy Károlynak egy vigjátéka, A fősvény, vagy nem mehet ki a szobából keltett igazi derűtséget és jókedvet. Ebben a társulat jelenlegi tagjai mutatották be készütséget. A keretből hatalmasan vált ki Fenyéri Mór tökéletes

alakítása, ki Bajszyóvó uzsorást játszotta igaz művészettel. Tanay, Odry, Sziklay, T. Halmi Kiss Irén, Szabó Irma, Püspöki, Szentés és Makray emelték nagyban a sikert. Jött azután Bánk bán II.-ik felvonásából az összeküvők jelenete. E. Kovács Gyula és Mándoky Béla volt az ünnepeltetés tárgya. E. Kovács Peturja lázba hozta a közönséget, mint egy ember tüntetett mellette az ezrekre menő díszes hallgatóság. És az ovációkból szépen kivette részét a jeles veterán Mándoky Béla. is Kedvence volt egykor Debreczennek. meghatva fogadta tehát a zúgó tapsokat, melyek belépésekor hallatszottak fel.

Az Aranylakodalomban (dramolet) a magyar színészet bálványozott alakja, Prielle Kornélia mellett nyilatkozott meg nagyszerűen a tisztelet, csodálat és elragadtatás Tíz percig tapsolt s eljenzett felállva a közönség, a páholyokból a hölgyek kendőt lobogtattak feléje. Az impozáns tüntetés láthatólag meghatotta a nagy művésznőt, s elragadó játékával hálálta meg azt. Mellette Ujházy Ede vette ki részét a megérdemelt ünnepeltetésből. Ot is lelkesen fogadták s ünnepelték végnélkül. A mi Szatyi bácsinknak is volt alkalma ragyogtatni istentől adott talentumát.

A Czigány-ban Zilahi Gyula volt az ünnepelés tárgya. Régi kedvenczet elhalmozta a közönség meleg szeretettel, s lelkesülten tapsolt hatalmasan kiforrott művészetének. Hunyadi Lászlóban Mándoky Bélánét üdvözölték lelkesen. Az Ember tragédiájában pedig a Komáthy párt. Tizenkét óra volt már, midőn a gazdag műsor utolsó számát is lejátszották, de a hangulat akkor is olyan lelkes volt, mint előadás kezdetén. Nem zavarta az összhangot semmi disszanancia, méltóan ünnepeltük meg, hogy a sors megadta ezt az örömnapot.

NAPI HIREK.

Debreczen, 1898. nov. 28.

Időjárás.

A központi meteorológia intézetnek Debreczenben küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— november 28. —
— Hűvös, — Száraz — Ködös. —

— **A magyar liturgia ügyében** — mint értesülünk — az akciózt most két irányban fogják folytatni: az országos kath. autonómiai kongresszus elé egy a magyar liturgia visszaállítását kérelmező 100 ezer aláírású; ellátott feliratot fognak terjeszteni, melyet a kongresszuson többen fognak ajánlani Remélik, hogy a hierarchia támogatásában fogja részesíteni a feliratát. Másrészt fölkérik a vallás és közoktatásügyi minisztert, hogy a gör. kath. lelkészek kongrua ügyével a magyar liturgia is részesüljön abban a figyelemben, melyet megérdemel. Miután körülbelül ezeröttszáz gör. kath. lelkész szorult jövedelemkiegészítésre, nem lehet kétség az iránt, hogy a kormány és a törvényhozás ez irányban is sietni fog a magyarság érdekeit kielégíteni.

— **Az Ipartestület szervezkedő közgyűlése,** ma d. e. folyt le az iparos közönség roppant érdeklődése mellett. Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány nyitotta meg a közgyűlést, felolvastatván a testület alakítását jóváhagyó miniszteri leiratot. Egyesek még most is tiltakoztak az alakulás ellen. De a többség lezugtá őket, — mire meghatározták a tisztviselők fizetését és az elnök elrendelhetette a szavazást az löljárság tagjaira.

— **Szabolcska Mihály — temesvári ref. lelkész,** A temesvári ev. reform egyház december hónapban tartja lelkész választógyűlését. Az előjelek után ítélve, nem lesz ez formaszertint választás, mert az egyházközség valamennyi tagja, kivétel nélkül, egyértelműleg Szabolcska Mihály a hirn-

ves poeta megválasztása mellett nyilatkozott. Szabolcskát e szerint nem választják, hanem meghívják a temesvári ev. ref. lelkészi állásra, hogy ez által is kifejezést adjanak annak, mennyire tisztelik őt a temesvári hívek. Szabolcska valószínűleg mihamarabb elfoglalja azután a lelkészi hivatalt, melynek bizonyára diszére fog válni.

— **Szerenád a Petőfi társaságnak.** A «Petőfi Társaság» a színészi jubileumon képviselő Szana Tamást, ki a Petőfi-társaság főtitkára, a Petőfi datkór, melynek a Petőfi-társaság alapítótagja, az estve, színházi előadás után, szerenáddal tisztelt meg darabos-utcai szállításán. Az elzengett szép dalok után Szana Tamás a dalt dicsőítő szép beszéddel köszöntötte meg a figyelmet.

— **Öngyilkosság.** Ismét eldobta valaki magát, megunt s kevésre becsült életét egy gyel több azok száma kik önkezükkel végzik ki magukat. Erdei István napszámos az a szerencsétlen ki tegnap veres utcai lakásán öngyilkosságot követett el 7 órakor. — Hogy mi vitte erre a végzetes lépésre azt nem tudják bizonyosan mert irást nem hagyott hátra csak sejtik. Régióta elválva él, feleségétől s gyermekeitől, valószínűleg az életuntság s az elkeseredés indították erre a tetre. Tegnap 17 éves fia épen látogatóba ment el apjához, azonban a szoba ajtaját bezárva találta, hiába dörömbölt s zörgetett nem nyitotta ki senki sem. A nagy zajra a házbeliek is elősiettek, s betörték az ajtót mert még nem látták távozni Erdeit tehát tudták hogy benn kell lenni. Iszonyu látvány tárult szemök elé ott függött Erdei a mestergereván megmerevült tagokkal. Rögtön rendőrséghez futottak melynek részéről megjelentek Eismann p. biztos és dr. Balkányi Miklós ker. orvos A vizsgálat szerint az öngyilkosság a hajnali órákban követett el s valószínűleg részeg állapotban. A hullát boncolás végett a közkórházba szállították.

— **Összeverték.** Tegnap éjjel siralmas ábrázattal jelent meg a központon Albert Istvánné és könyveze adta elő, hogy fiát, Albert Istvánt éjjeli tizenkét órakor a Homok utca végén ismeretlen tettesek anyjára összeverték hogy feje több helyen jutott folytonosági hiányba.

— **Enyves kezű kiállítás látogató.** A színészi kiállítás tegnapi megnyitása alkalmával az óriási tolongást felhasználva egy magáról megfélekedeztet látogató a zsebébe csuszította az asztalok egyikén kitett névjegy alakú fényképek közül vagy két darabot. Észrevették ugyan a vakmerő eltulajdonítást s kiállították is rendező után, de az illető — kinek személye tudva van, a tömegben hirtelen eltűnt. Felhívja a rendezőség illető urat, hogy a reá nézve értéktelen képeket a rendezőség címére postai uton vagy bármiképp vissza juttatni szíveskedjék mert ellenkező esetben, neve — tudva lévén — nyilvánosságnak fog adni.

Vegyes hírek.

× **Furcsa elégtétel** Hogy az üzleti világban milyen jó hasznát veszik néha a botnak, az alábbi eset fényesen bizonyítja. Goldenberg Henrik el akarta adni a házát s megbizta Weisz Miksa ügynököt, hogy keressen rá vevőt. Az ügynök sok lótas-futás után végre talál egy vevőt, a ki száztizenöt ezer forintot adott a házáért. Mikor az alkut szerencsésen megkötötték. Weisz Miksa kérte a provizióját A szokásos provizió egy százalék lett volna, de Goldenberg összesen csak 500 frtot adott az ügynöknek.

— **Hát a többi?** kérdezte meglepetve az ügynök.

— **Micsoda többi?** felelt a ravasz Goldenberg.

Weisz Miksa rögtön fölismerte a helyze-

tes s miután az ötszáz forintot a zsebébe gyűrte, így szólt Goldenbergerhez:

— Nekem 1150 forint jár. Kaptam ötszáz forintot, marad tehát még hatszáz ötven forint. Ezt az összeget lefogom magán verni. Ajánlom magamat.

Goldenberg nem vette komolyan a fenyegetést s gyanútlanul ment másnap a kávéházba. Alighogy átlépte a küszöböt, Weisz Miksa minden bevezetés nélkül areul ütötte.

— Ez az első részlet, jegyezze meg az ügynök, s nyugtát sem kérve a törlesztésről, gyorsan távozt.

Par nappal később az utcán találkozott a két férfi, a mikor is Weisz Miksa a változatosság okáért bottal rötta le Goldenberggen a második részletet.

Goldenberg csak most látta, hogy az ügynök nem tréfál hanem komolyan veszi az ígérteit.

Fogta tehát magát s a fenyegető járásbíró-ságához fordult elégtételért. A bíró ötven forint pénzbüntetésre ítélte az ügynököt, a ki nyomban lefizette az összeget s távozásakor ezt sugta a panaszos fülébe:

— Marad még hatszáz forint.

A harmadik törlesztés színhelye a villamos vasut volt s pénzre váltva, legalább is ötven forintot ért. Szegény Goldenberg most már szívesen fizetett volna, de az ügynök ragaszkodott hozzá, hogy leveri rajta a követelését. Már most mit tegyen, hová forduljon, hogy megszabaduljon a veszedelmes ember-től? A járásbíró-ság tarifáját nagyon olcsónak találta, elment tehát a büntetőtörvény-székhez, mely az ügynököt zsarolásért vád alá helyezte.

Weisz Miksa, a ki ma állott törvényt a büntetőbíró-ságnál, egy prókátor ügyességével védekezett. Zsarolásról, ugymond, szó sem lehet, mert ő nem akart magának jogtalan hasznót szerezni, ellenkezőleg, lemondott az öt megillető hatszázötven forintról, föntartván magának a jogot, hogy azt a panaszoson leveri.

A törvénytörvény ígazat adott a vádlottnak s fölmentő ítéletet hozott.

× **A kedves ismerősök.** Váczi levelezőnk írja: Fancsik József váczi polgár a minap Budapesten járt, hogy leányát beírassa a zene konzervatóriumba. — Egyik fővárosi rokonukhoz szálltak, a kinél két elegáns uri hölgygel ismerkedtek meg. A hölgyek így mutatkoztak be: Benedek Gyuláné dobsinai földbirtokos neje és leánya. Vigan telt az idő mignem este Fancsikék visszautaztak Vácra. Másnap délelőtt egyszerre váratlanul beállítottak hozzájuk új ismerőseik, Benedek Gyuláné dobsinai földbirtokos neje és leánya.

— **Hazafelé utazunk** — mondották édes mosolylyal — és nem tudtuk megállani, hogy be ne szóljunk önkökhöz, kedves Fancsik ur.

Magy volt az öröm és a kedves ismerősöket ott marasztalták éjszakára is. Reggel azután nem kis meglepetésre viradtak Fancsikék. A kedves ismerősöknek hiult helye volt és velük együtt eltűnt a házigazdának a szekrényében őrzött készpénze is. Fancsik futott a rendőrségre. Meglepetés érte itt is. Fölmutatták neki a budapesti főkapitányság egy táviratát, melyben kéri, hogy Benedekné tartóztassák le ott, a hol érik, mert az asszony országos szélhámós és már itt a fővárosban is sok családot megkárosított Benedekné és szép leánya — a ki különben csak afféle talmi gyermeke — Budapestre a múlt évben jött Hónapos szobát vettek s házigazdájuknak az első ismeretség után nagy bécsi örökségről regéltek. Az asszony egyszer csak azzal a kéréssel fordult lakásadó-jához, hogy adjon 50—100 forint utiköltséget, hogy fölmelessen Bécsbe az örökségért. Aztán kérte a gazdát, vigyázzon ártatlan leányára, a mig visszatér. A pénzzel eltűnt s másnap a leány is rendesen utánna szökött. Vagy husz hasonló módon végrehajtott szélhámosságot követett el. November elején a Visegrádi-utcában laktak s már a rendőrség nyomukban volt, a mikor megint eltűntek. Most országszerte körözik őket.

× **Köburg Lujza hercegnő.** Annak a vidám kezdetű, de korántsem vidám folytatásu regénynek, melynek hőse Mattiascs-

Keglevics főhadnagy, hősnoje pedig Kóburg Lujza hercegnő volt, ismét van egy fordulata, Kóburg Lujza hercegnőnek tudvalevőleg félbe kellett hagyni az idilli életet, melyet Horvátországban a brezovai kastélyban folytatott és elvonulni a világ szemé elől egy nagyon szomorú helyre: Obersteiner professzor elmebajosokat gyógyító döblingi intézetébe. Hónapokig volt ide internálva, míg végre tegnap Kóburg Lujza hercegnő elhagyta a döblingi intézetet. Az orvosai nézete szerint azonban még mindig beteg, a miért is most még egy kis utókurát kell használnia. — Erre a czélra Rudinger dr. császári tanácsos putkersdorfi szanatóriumát ajánlották neki, ahová a hercegnő már el is utazott.

A sertések gyógyítása.

(B. Gy.) Az egész ország gazdaközönsége türelmetlenül várja a vagyont pusztító sertésvész megszüntését, vagy legalább is azt, hogy veszelésségét csökkenteni lehessen.

A lázas törekvésben, melylyel ezen iszonyú károkkal járó betegséget megfékezni igyekeznek, hazánkban az oroszán részt dr. Prerovszky Hugó, az állami bakteriologiai intézet hírneves igazgatója és az irányító működése már eddig is oly figyelemre méltó eredményt nyújtott, hogy annak széles körben való megismertetése a gazdák közönség régebb óta kívánságát van hivatva kielégíteni. Mielőtt azonban ennek ismertetésébe fogunk, bizonyára érdekes lesz azon tudományos alapot is némileg megismerni, amely ezen gyógyeljárás megkísérléséhez és eredményéhez vezetett.

Régi tapasztalat az, hogy a legtöbb ragályos betegség egyszeri kiállása az illető egyént a későbbi hasonló megbetegülés ellen megvédi, mentesíti.

Hogy ezen mentességnek (immunitás) mi az alapja, a lényege, azt biztosan nem tudjuk, de megismeréséhez már közel járunk, mert az utóbbi évek tapasztalatai és megfigyelései nagyon valószínűvé toszik, hogy a ragályos betegségek a vérsavójára nagy hatással vannak és bizonyos betegségek úgy megváltoztatják annak finomabb összetételét, hogy elveszítik fogékonyságát a fertőzés iránt, vagy úgy is mondhatók, hogy megerősítik a szervezet ellenálló képességét, a fertőzés veszélye ellen.

Hogy ez a sertés-vésznel tényleg így van, azt a legtöbb tapasztalt gazda tudja és akárhányszor ismerek, aki — bár nem kétségbe vonhatóan igaz alapon — teljesen meg van győződve róla, hogy ha veszen át ment sertései vannak, akkor a sertésvészről nem kell állatjait féltetni.

Mi sem természetesebb, hogy ezen tapasztalat a fenti tudományos nézettel nagy részben egyezvén — az képezi a főigyekezetet, hogy lehetőleg valamennyi sertésünk veszen át ment legyen, de ennek elérése csak akkor volna a gazdák, ha vele járó elhullás vagy semmi, vagy a lehető legkevesebb benne. Hogy tehát ezen cél eléréséhez arra a fentiek után az lenne szükséges, hogy a sertések a vést olyan kis mértékben kapják meg, a melyből könnyen gyógyulhatnak, de amelynek következtében elhullás nem fordulna elő, azonban az állatok szervezetét a vész súlyos alakja ellen mentesíteni képes volna; vagy pedig szükségünk volna egy olyan szerre, amely az állatok szervezetét annyira meg erősítene, hogy a fertőzésnek ellen állani képesek legyenek.

Azon gazdák, akik a felvetett kérdésnek tudományos oldalát nem ismerték, de gyakorlatilag foglalkoztak vele, éppen ezen szempontból indultak ki amikor saját hatáskörükben a vést lokalizálni igyekeztek. De a kellő ismeretek híján igyekeztünk csak érdekes kísérlet volt, gyakorlati eredmény nélkül. — Hiszen emlékezzünk, hogy 1896-ban akként vélekedett sok gazda, hogy ha egészséges sertéseit amelyek a vész által fenyegetve van-

nak, hirtelen megbetegíti, akkor azok erősebb szervezete a betegséget jobban kiállja és ezáltal vészben elhullott sertésszerveket etettek fel, csak hogy ezen eljárásnál nem enyhe, kistokú vést idéztek elő, hanem annak súlyos alakját, mert hiszen a fertőzéshez olyan erős ragály anyagot használtak, amely már azelőtt elhullást is okozott és így a legerősebb ragályanyagot képviselte.

Ezen védekezési mód azonban nem is járható sikerrel, mert ma már tudjuk, hogy a sertésvész két betegségnek a keveréke még pedig a sertés pestis és a sertés cholera kombinációja. Ez magyarázza meg a tapasztalatokat is, hogy a sertésvésznek többféle alakja ismeretes, mert néha a cholera, néha a pestis tünetek vannak túlsúlyban néha pedig egyidejűleg jelen vannak egyenlő erőben.

Ami már most a betegség gyógyszerekkel való kezelését illeti, ez néha jó eredményt nyújt, de csak az enyhébb alakoknál és akkor ha a kevés a beteg állat és van elegendő idő, alkalom, erő és türelem. De sajnos ezen feltételek vajmi ritkán vannak jelen, úgy hogy az opium, saleg, tannin, digitalis, salol, salicylsav stb. szerek megbecsülhetetlen kártékony hatása itt általában nem érvényesíthető.

A veszély elhárítása akkor kezdődött meg, amikor a figyelem a vérsavó ellenállási képességének vizsgálatára irányult, mert ebben óriási ellenálló képesség rejlik általában a fertőző betegséget okozó mikrobák ellen, annyira, hogy ha már a fertőzés meg is történt, a vérsavó küzd a megbetegülés ellen. Ha azonban a vérsavó gyönge, akkor végre is a betegség lesz urra a szervezetben.

Az kell, hogy képeze tehát a célt, hogy a vérsavó ellenálló képességét fokozzuk. Ezen célt pedig elérhetjük azáltal, ha oly sertések vérsavóját visszük a még vérszen át nem ment sertések vérebe, amelyről bebizonyult, hogy nagy ellenállási képességgel bírnak.

Áthatva ezen kérdés óriási közgazdasági fontosságát a földművelésügyi m. kir. Minisztérium Budapest mellett nagyobb kísérleti telepet létesített és az innen termelt vérsavóval kiterjedt kísérleteket tettek s azok eredményei a legnagyobb mértékben megnyugtatók s a legszebb reményekre jogosítanak fel.

Az eljárás igen egyszerű. A vérsavót az állat ingyén adja és a kezelő állatorvos abból egy bizonyos mennyiséget a mentesítő állat szájánál belső felületén a bőr alá fecskendez.

Itt sűrű nyirok edény amely a tiszta savót gyorsan felszívja s a vér áramba elviszi ahol a vér savójával össze fog keveredni.

Ha a sertés vész veszély nem nagy, ha t. i. a legközelebb eső udvar — a beteg állat van nagyobb távolságban fekszik és az illető helyen sertésvész még nem uralkodott, akkor elegendő az egyszeri kezelés. De ha közvetlen a veszély vagy már a saját állományunkban is fellépett a vész, akkor minél rövidebb időközönként többször hasonló kezelést ajánlatos hogy állatjaink ellenállási képességét a legmagasabb fokra fokozzuk.

Kíváncos volna, hogy ezen itt részletesen megismertett eljárás minél szélesebb körben találja alkalmazást. Nagyon sajnálatos, hogy a mi gazdáink akik pedig rendkívül súlyos károkat szenvedtek el és viselnek még mai napon is ezen eljárás alkalmazásával megbarátkoznának és ezáltal saját vagyónukat, amely a nagy nemzeti közvagyonnak is jelentékeny tényezője a végpusztulástól megmentenék.

Ismétlem, hogy az eljárásához szükséges vérsavót az ügy fontosságára való tekintettel a földművelésügyi m. kir. miniszter teljesen díjtalanul küldi szíjjel az azt igénylőknek.

Meg akarok e helyen még emlékezni arról is, hogy Perrotti és Bruschetini turini tanárok szintén igen becses anyagot termelnek, amelynek hatását több alkalommal igen becsesnek találtam.

CSARNOK.

Két bicikli.

— Elbeszélés. —

Csengettek. Feszler ijedten dobta félre a hírlapot, ránézett az órára: tizenegyre járt.

— Fenn van még apám?

Szepegve félelt a szobaleány, kiuyította az ajtót a lihegő, kipirult asszony előtt. A küszöbön kezdte:

— Reggel elutazom, a nagymamához megyek Kerecsenybe.

Izgatottan gyorsan beszélt, dult volt az arca, meglátszottak rajta a könyvek nyomai. Felt a kérdésektől, be sem várta apja választát, anélkül, hogy valamit még mondott volna, eltűnt. Magára zárta a szoba ajtaját.

Az öreg kissé zavartan csóválgatta fejét, nem értett az egészről semmit. Aztán mosolyogva vette föl az eldobott újságot. Elszébe jutottak hazasságának első évei. Ott is így volt, az asszony okatlanul haragra lobban, szalad haza a mamához, de másnap már kibékülnek. A bolondos fiatalok a legostobább kicsiségeken nekitűzelve, hamar szembe kerülnek, de legjobb ilyenbe bele nem avatkozni, maguk eligazítják majd a bajukat. — A boldogságnak, mintha csak szüksége volna az ily apró-cseprő, operettbe illő komédiázásra. — Reggel azonban ott állt a felcsomagolt hintó a kapu előtt, mikor dübörögve kigördült a kapu alatt, akkor ébredt föl. Elöl a bakon nehéz utiláda, kalapos dobozok. Ennek már fele sem volt tréfa. Nem is bucsuzott, úgy ment el a leánya a nélkül csak annyit írt egy szelvetke papírra, ha kíváncsi, Sebők el fog mondani mindent.

Göröcsösen ökölbe szorult a keze, rikácsalt a hangja, egy kissé neveltséges volt így a toporzékoló öreg. Sebők Géza alig figyelt rá, hagyta, szinte jól esett neki ez a kis zaj. Vörös, égő szeméi elárulták, hogy álmatlan töltötte az éjszakát. Halovány volt, bágyadt, nagyon megviselte a váratlan csalódás első vihára. Alig hitte, hogy megéri ép agygyal a hajnal. Megőrülő veszedelmes cölönd, tele ezer összefüggéstelen, nehez gondlattal, marczangoló, kínos, vad tépelődésekkel. — Az öreg dühét csak fokozta Sebők szótlanúsága.

— Feleljen már, mit csinált a leánnyommal?

— Miért nem kérdezte tőle?

Halkan, odavetőleg, szinte hideg, bántó közönnyel felelt. Feszler torkát kegyetlenül szorongatta a kétségbeesés, meg szeretne volna fojtani ezt az embert.

— Azt hittem, hogy becsületes ember kezébe bízom leányom sorsát, de maga sem jobb a többinél, képmutató, hit...

Sebők Géza haragosan rugott el maga előtt egy kis puffot, nem bírta tovább az öreg őrzengését.

— Eddig elhallgattam kifakadásait, mert magának mindenekelőtt a leánya itt az első. Igaza van, ezt parancsolja az apai szív, de ha már a becsületre kerül a sor, úgy csak én vagyok itt az egyedüli, kinek kérdezni és vádolni szabadna. Fölöslegesnek tartottam, erkölcsi hibákat nem lehet jóvá tenni soha, itt nem ismerik a foltozás, a reparáció mesterségét. A legösszintébb megbánás, az önsanyargató vezeklés sem törölheti ki lelkünkben egy kegyetlen emlék sötét foltját. — Eh, de különben is mint magyarágatok itt magának, maga úgy sem érti. Csak egyre figyelmeztetem, hogy el ne járjon valahogy a szája, magától már nem tűrnék el semmit, éppenséggel semmit.

Feszler alázatos, szelid lett egyszerre, könyörgésre fogta a dolgot, kérte, hogy mondjon valamit, hadd tudja, miért van ez?

— Mondtam már, forduljon a leányához.

— De hát mit követelt el?

— Ej, ne faggasson, nem válaszolok ugysem. Minekünk ezentul kevés közünk lesz egymáshoz. Fölösleges bármi közbenjárás, erre előre is figyelmeztetem. Csak

a regény nagyilekű len légtől olyan minyen le nek se m gényhős pán. Már teszek, m ben, zajta végzem a gem kész Izgat a végén apósára. szótlanul sompolyg alatt, Sebők egyedül v

lyama az pest, VIII jövő évi hó 10-ig nyok (lok) keze és

betöltött sok, ková munkásai géptulajd nyitványt álló munk állanak, a bizonyítva munkakör

alkalmáva

napijától 2 helyiségét mellett lev dékről jöv kell szent zetben.

Tav.

Tav.

Tavas

Majus

Julius

aug.—

gyar elsőre

kilogramm

Közép (p.

1/2 kr. Kör

sulyban) 5

kint 260 k

rig, közép

sulyban) 5

kint 240 k

krajczárig

Bécsi

vásárcsarn

bejelentette

elején felh

4823 darab

515 darab

Bános

m:8 m 77

k74060 for

Pestv

sárga, 1,50

100 mm, 8

k 9,20 frt

100 mm, 7

k. 8,60 frt

60 kron sá

kron sárga

a regényekben alkudoznak a hősök, azok nagylelkűek, más, egy szebb, egy lehetetlen légkör veszi körül őket, azoknak a lelke olyan mint a krétával telerajzolt tábla, könnyen le lehet törölni mindent, hogy semminek se maradjon nyoma. En nem vagyok regényhős, egyszerű, becsületes ember csupán. Már határozottam, készen vagyok, mit teszek, megmáshatlan ez és szilárd. Csöndben, zajtalanul, minden botrány nélkül elvégzem azt, a mire a lelkem és kötelességem készítet.

Izgatottan járt föl s alá, a mig beszélt, a végén kibámult az utcára, rá sem nézett apósára. Lassan összegörnyedt az öreg, szótlanul hátrált az ajtó felé, szegyenkezve sompolygott ki. Ott kullogott el az ablak alatt, Sébők csak akkor vette észre, hogy egyedül van.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A locomobil és cséplőgépkészítők tanfolyama az állami felső ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház utca 8. sz. a.) jövő évi január hó 2-án nyílik meg s április hó 10-ig tart. E tanfolyamon a gőzmozgonyok (lokomobilok) és a cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni.

Tanulókat felvétetnek a 18 életévüket betöltött irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezen kívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani.

A tandíj 8 forint, a mit a beiratkozás alkalmával kell lefizetni.

A beiratások f. évi december hó 15-ik napjától 21-ik napjáig tartatnak az intézet helyiségében. Vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ik napján kell személyesen megjelenniök az intézetben.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, november 26.

Készáru változaitan

Okt. buza	9.79—9.80
Tav. buza	8.54—8.56
Tavaszi zab	6.—6.—
Majusi tengeri 1899	4.82—4.83
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Kőbányai sertésplac. november 23. Ma gyár elsőrendű: Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—57 krajczárig Közép (p. kint 251—320 klg. sulyban) 57—57 1/2 kr. Könnyű (páronkint 250 klg-ig terjedő sulyban) 57 1/2—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) 56 1/2—57 krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 56—56 1/2 krajczárig, Könnyű (páronkint 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 57—58 krajczárig

Bécsi sertésvásár. A st.-m arxi központon vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárán bejelentettek 9156 darabot, ebből a vást, elején felhajtottak: 3928 drb fiatal sertésn 4823 darak magyar hizott sertést, összesen a 515 darabot. Az üzlet pang.

Bánsági, 100 mm, 79 k. 9.10 forintot m 8 m 77 k. 8.60 frton vegyes, 200 mm, 0 k 74060 forintos vegyes, mind három hónapra

Pestvidéki, 300 mm, 80. k. 9.10 fotinton sárga, 150 mm. 80 k, 9 forint 10 kron sárga, 100 mm, 80 k. 9.20 forinton 100 mm 79.3 k 9.20 frton, 100 mm. 80 k 9.30 forinton, 100 mm, 79 k, 9.30 forinton. 200 mm, 80 k. 8.60 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forin 60 kron sárga, 100 mm. 79.5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton,

200 mm, 80 k. 9.25 forinton, 100 mm. 79 k 8.85 forinton vegyes, 100 mm. 79.5 k. 8.90 forinton 300 mm. 77.5 k, 8.90 forinton 100 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8.90 forinton. 100 mm. 78.5 k, 8.70 forinton 300 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm, 79 k. 8.90 forinton 200 mm, 78.7 k, 8.90 forinton, 100 mm, 78 k 8.90 forinton. 100 mm, 86.8 k. 8.90 forinton mind három hónapra.

Jegyzések: kilogrammonként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 49—49 krajczáron, kivételesen 50 krajczáron, középminőségű sertés 46—47 krajczáron, könnyű sertés 41—43 krajczáron, fiatal sertés 36—39 krajczáron.

Felső-magyarországi, 100 mm, 79.3 k 8 fornt 65 kron 100 mm, 81 k, 9.30 foton 100 6,m, 80 k. 8.80 forinton, 200 mm, 79 k, 307morinton; 100 mm, 79 k, 9,— forinton sárg, 100mm, 79 k, 9a sár forinto ga, 200 mm.76 k. 8.50 forinton sárga, mind háaom hónapra. 15

Zab. 100 mm. 5.70 forinton, 100 mm, 5 forint 65 kron, 200 mm. 5 forint 52 kron 200 mm. 5.40 frton, 100 mm, 5.40 forinton mindkészgézn fizetés mellett.

Szerbiai, 2000 mm. 78 k, 7.25 forintos, raom hónapra.

Buza. Tiszavidéki. 100 m.n. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 krajczáron. 150 méterméza 80 k. 9 forint 15 krajczáron 300 mm. 79.5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 k: 9 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 100 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79.5 k. 9 forint 20 krajczáron, 100 mm, 79.5 k. 9 forint 15 krajczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9.12 és fél krajczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78.5 k. 8.90 forinton. 500 mm. 76,5 k, 8.40 forinton, mind három hónapra:

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRUSÍTÁS.

Visszavonhatatlanul az üzlet teljes felosztása miatt

a raktáron levő

női és uri divat szövetek, függönyök, szőnyegek, Paplanok, vásznak, kész fehérneműek, Velesek, Cretonok, asztalneműek, óriási választék kötényekben, nyakkendők, esőernyők, zsebkendők és mindentéle divat árak

a beszerzési áron alul

adatok el minden vásárlás csak félárba kerül, ezen rendkívüli kedvező alkalmat nem lehet eléggé ajánlani az érdeklődők figyelmébe.

Tisztelettel **Besenczky Kálmán,**

a Bika szállodával szemben.

2671. K
1898.

Hirdetés.

Balmaz Ujváros községben a folyó év november 16-án egy db. 8 hónapos pej szőrű, hátsó bal lábára kesely, csillagos homlokú bélyegtelen, 15 írtra értékű kancza csikó bítangságba vétetett s azóta befogva tartatik. Igazolt tulajdonosa a megfelelő tartási költségek megtérítése mellett, a község házában átveheti, ellenkező esetben pedig 14 nap elmúltával nyilvános árverésen el fog adatni.

B.-Ujváros 898. November 25,

Györfi István.

főbíró.

Bőr- és szépségápolás szakorvosa

univ. Med. **Dr. Révész Benő**

Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. sz, 1. em.

25 évi gyakorlat. a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján, gyorsan és alaposan gyógyítja az összes szépséghibák, u. m. szeplőanya és máj és anyafolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyos végtagok. hajhullás, korpás sebek, bőrbajok és

titkos betegségeket

bujakóros bajok) gyengésségi állapotok, kifolyás zükületek, női betegségek stb. s azok következményeit.

Rendel: d. e. 8—12. d. u. 3—5 és este 7—8 óráig

Külön váróterem nők és férfiak részére. Levelekre azonnal válaszol. Gyógyszerekről gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétció.

és halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. Ára tuazonként eredeti párisi csomagolásban: Gummi, elsőrendű gyármány 0.80 f.— frtig Halhólyag kiváls fluom mi-

nőség	2—8.—
Capottes americans (rövid)	2—5.—
Gyűjtemény uraknak igen czél-szerűen dobozokban összeállítva	3—10.—
Suspensorium	0.50 3.—
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2—6.—
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.—
Eredeti pessarium elusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80 2.50
Vezető hozzá külön	1.50
„Diana-öv” szab havibaj elleni köt.	3.50 5.—

(minden hölgynek nélkülözhetlen) Megrendeléseket pontosan és dicrétén eszközöl:

KELETI J.

cs. kir. orvos sebészeti mű és kötszer gyáros Budapest (Alapított 1878.) IV., Koronaherczeg-utca.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vélelmet 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vélelmet 10% engedélyeztetik.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi. londoni egészségügyi kiállításokon dísz-
klével s arany éremmel kitüntetve. Or-
kosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb
ór odákban kitűnő sikerrel használt kül-
szer.

Reuma-szesz

biztos s kiváló gyors hatású a test bár-
minemű csúsz bántalmi, u. m. köszvény
csuz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.
Hatása némely esetben meglepő, a
mennyiben gyakrabban idűlebb esetek-
nél is már egyszeri bedörzölésnél a fáj-
dalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással
1 korona erősebb üveg 2 korona 40
fillér.

Főraktárak Budapesten: Török Jó-
zsef ur gyógyszer-tárában, Király utca
12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában,
Váci-körut 17. szám. — Ugyiszintén a
főváros összes s a vidék csaknem összes
gyógyszertárában valamint a készítő

VIDDER GYULA gyógyszerész-nél.

S.-A.-Ujhely 69 szám.

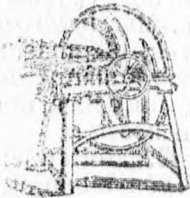
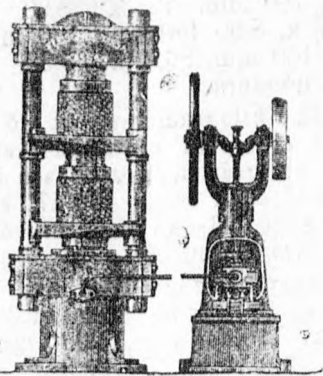
Vidéki megrendelések pontosan telje-
sítettnek.

Ugyiszintén: Debreczenben Dr.
Rotsnek V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits
Jenőnél.

FLEISCHER és TÁRSA

GÉPGYÁRA
és
VASÖNTÖDÉJE

KASSÁN,
Vám utca 12 ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb ta-
pasztalatok szemmelárlásával czélszerűen s gon-
dosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szecs-kavigókat kézi és járgányhajtásra.

Répvágókat s tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat s olajmagpörkölőket.

Olajmag zuzókat.

Örlő és daráló malmokat.

Progress-tisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Teljes malom-berendezéseket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat,
szeszgyárberendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Bizományi raktár pedig:

SESZTINA LAJOS urnál **DEBRECZENBEN.**

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Női divatáru és felöltő üzletemet
végképen megszüntetem, — e végett a még raktáromon levő ujonnan érkezett
nagy mennyiségű

divatárukat felöltőket és bundákat

a mai naptól kezdve minden elfogadható áron végképpen kiárusítom. Ajánlom ezen kedvező olesó
bevásárlási alkalmat a tisztelt közönség figyelmébe.

ROTT L. Debreczen, főpiacz.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás!

Raktáron vannak: fekete és színes ruhakelmék és selymek, flanell, kazán és mosó vелеzek. Karton
batist és atlasz szatinok, posztó, berliner és selyem kendők, ágy és asztalterítők. Szatin és atlasz
paplanok, vászon és sifonáruk, plüsch, bársony valamint

különböző ruhadiszek és hozzávalók.

Női és gyermek felöltők, plüsch kabátok, szörme gallérok és bundák dus választékban
feltűnő olesó árban.

ROTT L. Debreczen, főpiacz.